

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutiones Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

11. De iis Beneficiarijs, qui Canonici appellantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

qua longius seruit tempus requirunt. ac deinde paulo inferius subiungit: Omnes vero diuina per se, & non per substitutiones compelluntur obire officia, & Episcopo celebranti, aut alia Pontificalia exercenti, assistere & inferuire: atque in Choro ad psallendum instituto, hymnis, & canticis Dei nomen reuerenter districte, deuoteque laudare. Hæc ibi.

Quarto queritur, an quis possit duas, aut plures portiones simul habere? Respondeo, iure non posse, etiam si accederet Episcopi indulgentia, & auctoritas: quoniam, ut dixi, qui portionem habet in Ecclesia Cathedrali, aut Collegiali, in ea residere debet. Sed in Concilio Trid. sess. 24. cap. 17. de reformat. decernitur posse Episcopum Clerico vnum beneficium habenti, quod ad eius vitam honeste sustentandam non sufficit, aliud simplex conferre, quod sufficiat ad vitam, dummodo vtrumque personalem residentiam non requirat. Ergo siue in eadem ecclesia, siue in diuersis, nequit Episcopus Clerico duas portiones conferre, quia inest vtrique onus residendi: neque portionem, & Canonicatum, aut aliud beneficium, quod residentiam postulet: potest tamen habenti portionem conferre beneficium simplex, quod nullo modo, scilicet, nec consuetudine, nec privilegio, nec fundatione residentiam requirat, dummodo in eadem Ecclesia vtrumque non habeat, nec alterutrum sufficiat ad Clericum commode sustentandum.

CAP. XI

De ijs Beneficiarijs qui Canonici appellantur.

PRIMO queritur, Vudenam sint dicti Canonici? Respondeo, à Canonica pensione, hoc est, ab annona ordinaria, & regulari, quæ in eos tanquam merces, & stipendium distribui solebat: hæc enim pensio canonica, & annona ijs tantum præbebatur, qui erant in Canonicorum numerum cooperti, & admissi: cæteris Ecclesiæ ministris, & inferioribus Clericis aliquid pro cuiusque merito erogari solebat ex oblationibus piorum hominum incertis, quæ in ecclesia fiebant: cum tamen Canonicis portio certa & ordinaria præberetur. Hinc duo sunt orta quorum adhuc vestigia nonnulla videmus: Vnum est, ut nemo in numerum Canonicorum recipiatur, nisi suffragijs ipsorum Canonicorum, & Episcopi, delectus: nam eo ipso quo quis erat in Canonicum admissus, ius acquirebat ad portionem illam ordinariam, & regularem Canonicis debitam: ius item ille habebat suffragium & sententiam ferendi in Canonicorum Collegio, in Confessu & Comitijs, habebat quoque inter Canonicos sedem. Alterum est, ut merito Canones, & iura Canonicatum à Præbenda distinguant. Nam Canonicatum appellant ius percipiendi præbendam, hoc est, Portionem certam, & ordinariam Canonicis dari solitam, vel saltem ius ferendi suffragium, vel sententiam in ipso Canonicorum Collegio, & habendi sedem in Choro, & recipiendi quotidianas distributiones, ut dicam inferius: & Præbendam vocant ipsam portionem fructuum, quæ Canonicis datur: ut colligitur ex Abbate, & alijs in c. Rudioribus, de præben. nu. 4. Aliquando tamen hæc duo confunduntur in iure, ita ut Præbendæ nomine ipsum ius Canonicatum accipiat, ac voce Canonicatus, portionem certam fructuum Canonicis obuenientium. Potest igitur quis in Canonicum recipi sine præbenda: nam olim Canonici erant absque vilo præbendarum distincto numero, ut testantur Innocentius in cap. vlt. de Cleric. non resid. Ioan. Andreas, Abbas, Antonius, & alij in c. Cum M. Ferrariensis, de Constitut. de hoc statim q. proxime sequenti.

Secundo queritur, Quotuplex sit Canonicus? Respondeo: duplicem esse: Aut enim est Canonicus in ecclesia, quæ dicitur Cathedralis: aut in ea, quæ Collegiata appellatur. Canonici in ecclesia Cathedrali constituti, sunt cæteris Clericis, & Canonicis digniores: eo quod

Cathedralis ecclesia Collegiaram honore vincit, & superat dignitate. Boer. in Tract. de ordin. grad. vtri. for. in penal. n. 24. & sequenti. Quapropter Pontifex Maximus eis causas delegare solet, non minus quam alijs Clericis dignitate præditis, & statusum, de rescrip. in sexto. Ita Panormitanus, in c. Causam, qua de Iudic. quamuis Archidiacon. Ancharan. & Domin. oppositum doceant in cap. statutum de rescrip. in 6.

Tertio queritur, An aliquis possit in Canonicum ultra numerum Canonicorum, sine præbenda recipi? Questionem hanc mouet, id quod in cap. Relatum, de præben. dicitur: non esse rationi consentaneum, ut in Collegium Canonicorum admissus Præbenda careat: alioqui eum posset quis in diuersis ecclesijs in vna quidem Præbendam in altera Canonicatum habere. Respondeo eum Panormitan. in ca. Cum M. Ferrariensis, de Constit. n. 30. & in c. Relatum, num. 2. & cap. Dilectus, 1. & 2. de Præben. posse aliquid ultra numerum Canonicorum, dummodo non sit certus auctoritate Papæ ille numerus confirmatus, in Canonicum recipi sine Præbenda. Vnde in quibusdam ecclesijs Germaniæ, & Italiæ, & Galliæ solent Iuuenes dum litteris dant operam, in Collegium Canonicorum coopertari, & admitti, quibus tamen Præbenda statim non datur, sed postea, cum aliqua eorum Canonico, & possit fore vocari. At receptus in Canonicum sine Præbenda, debet percipere, ut docet Panor. in c. Dilectus 1. citato, n. 3. de præben. distributiones quotidianas: de qua re statim disputabo.

Quarto queritur, an qui est in Canonicum ultra numerum receptus sine iura præbendæ, beneficium ecclesiasticum habeat? Respondent quidam cum Abbate in v. In nostra, de rescrip. non habere, quoniam nondum habet ius in præbenda, sed ius ad eam, sic etiam Rota, de præben. decis. 2. in nouis: vnde Ioan. Andr. in cap. dilectus, 1. de præben. & in cap. cum nostris, de concess. præben. & cap. elatum de præben. ait: Canonicum sine præbenda, dici Canonicum in herba. sic etiam Anchar. cap. cum cui, de præben. in sexto: ex quo fieret si verum hoc esset, ut eo tempore, quo sine præbenda est, preces horarias recitare, ratione officij, quod nondum habet, nullo iure cogatur; quamuis debeat in Choro præfens esse, & cum posteris diuinum officium obire, ac preces horarias cantare, vel recitare priuatim, si ius habet, ut dicam inferius, percipiendi quotidianas distributiones. Certe verius est, quod dicit Ludouicus Romanus, consil. 447. eum habere beneficium, quia iure percipit distributiones quotidianas, & habet alia iura beneficiarj, sic etiam Cardinal. Clement. 1. de præben.

Quinto queritur, Quam iura acquirat is, qui est in Collegium Canonicorum sine præbenda ultra certum numerum receptus? Glossa in cap. Dilectus, de præben. videtur docere, eum ius acquirere non quidem percipiendi præbendam, sed ferendi suffragium, & sententiam in ipso Canonicorum Collegio, in Confessu, & Conuentibus, & in Choro sedendi: sicut is qui in Monachorum cœnobium cooperatur, eo ipso habet ius eligendi, & sedendi inter Monachos. Item eo ipso quo quis in Collegium aliquod, ut puta Doctorum, vel Magistrorum admittitur, si pars & membrum illius, ergo inter cæteros, & cum cæteris Collegijs locum habet. Ioan. Andr. in c. cum M. Ferrar. de constit. scribit, Canonicum receptum sine præbenda auctoritate Romani Pontificis nullum ius Canonicis consequi, nisi aliud ipse Romanus Pontifex in litteris expresserit: ut qui in Canonicum ultra numerum recipitur sine præbenda, auctoritate Canonice, consequitur eo ipso iura Canonici præter præbendam; & ita percipit distributiones quotidianas. Sed hoc non placet Abbati in c. cum M. Ferrariensis, de Constit. numero 30. nam maius ius debet habere, qui recipitur auctoritate summi Pontificis, quæ qui sola Canonicorum auctoritate admittitur.

Alijs vero probabilius videtur Canonicum sine præbenda receptum nullum ius habere, cum re non sit, ut illi falso putant, sed tantum nomine Canonicus. Consuetudini est in hac parte standum, aut statutis Ecclesiarum.

Certe receptus siue auctoritate, & consensu ipsorum Canonicorum, siue auctoritate Papæ, iura Canonici consequi debet, & percipere distributiones quotidianas, cum sit vere Canonicus: vnde ratione Canonice eas percipit, si præsens in Choro sit, habet suffragium in Capitulo, si sit sacris ordinibus initiatus, tenet itidem sedem in Choro, & pro illorum, & dilectus, & de præb. & Abbas ibidem.

Secundo queritur, An sine præbendis possint plures in Canonicos eligi? Respondeo cum Abbate, in capite dilectus primo, numero nono, de præbendis, posse, ac ita consuetudine in multis Ecclesijs seruatur: plures enim homines in Canonicos admittuntur, quibus deinde ordine quodam seruat, quæ vacat sunt præbendam conferuntur, Annotat Panormitanus, cum Canonicus ultra numerum, vbi est certus, recipitur: augeri Canonicorum numerum, non præbendarum; hæc etenim non vacant, nisi ratione numeri. ut colligitur ex ca. dilectus, de præbendis. Annotat etiam Innocentius, in cap. ult. de Clericis non residentibus. Et in cap. cum M. Ferrar. de constitutionibus, in quibusdam Ecclesijs præbendas non esse distinctas, sed ita constitutas, vt ex omnibus Ecclesijs redditibus fiant verbi gratia decem, aut duodecim portiones, & hæc distribuuntur in Canonicos, siue hi plures sint, siue pauciores. Vnde si plures sint, minor portio cuique contingit; maior, si pauciores. In alijs vero Ecclesijs, & numerus præbendarum, & portionum, & Canonicorum itidem certus, ac definitus est, ita vt sint decem, vel duodecim præbendæ, siue portiones, & totidem similiter Canonici: vbi certus ac definitus est Canonicorum numerus, ibi ultra numerum, vnus aut plures Canonici recipi, & admitti queunt, & hi dicuntur Canonici supranumerarij: vbi non est certus numerus Canonicorum, & præbendæ distinctæ non sunt, nihil obstat, quominus plures Canonici recipi queant, & non dicuntur supranumerarij.

Septimo queritur, An cum quis in Canonicum recipitur, eius receptio præbendam primum vacaturam afficiat? Sciendum est, illud beneficium in Canonicum iure dici esse affectum, quod cum vacauerit possessore, non potest, nisi a certo Superiore conferri, aut certo Clerico dari. Quæstionis igitur sensus est, An si Titius sine præbenda sit in Collegium Canonicorum admittitur, eo ipso præbenda primum vacatura ipsi debeat, ita vt si alteri conferatur, sit irritum & inane quod sit? Respondeo cum Abbate cap. inter cetera, de præbendis, numero sexto, tamen si fuerit quis in Canonicum receptus, præbendam primum vacaturam non affici: quoniam nullus præter Romanum Pontificem, potest ius ad beneficia vacatura dare, ac propterea solus Romanus Pontifex potest afficere beneficia, antequam vacent possessore. Quare non eodem modo Collegium Canonicorum potest aliquem in Canonicum eligere, quo Romanus Pontifex: hic enim potest Canonicum recipere, præbenda primum vacatura ipsi promissa, ac Collegium Canonicorum non item; hoc enim aperte decernitur cap. 2. de concess. præbendis, in sexto.

Octauo queritur, an cum quis in Canonicum eligitur promissione illi facta à Canonicis de præbenda primum vacatura, si rata & firma talis Canonici receptio? Respondeo cum Abbate in cap. relatum, & cap. dilectus, primo de præbendis, numero sexto, promissionem, vt constat ex ca. secundo de concess. præbendis, numero sexto, esse irritam, & inane; ratam tamen esse creationem Canonici, siue receptionem: neque enim vitiosa promissio creationem ipsam irritam facit, cum creatio Canonici possit recipi a promissione vacaturæ præbendæ sciungitur: vnde locum habet id, quod in regulis iuris in sexto continetur: Vitiosum irritum non vitiatur.

Obijcitur, Creatio Canonici, & promissio vacaturæ beneficij vnico & eodem actu perficitur; ergo totus actus infirmatur, & vitiat. Respondeo; quando duo iure a se iniuncti fecerint, & separati queunt, vnum minime ex

altero vitari, quamuis eodem opere compleantur; & cum illi datur præbenda, quæ vacat, non datur vi promissionis, sed vi Canonice, Abbas.

Nono queritur, Quid dicendum sit, quando Titium in Canonicum elegit Collegium Canonicorum, & postea Caius auctoritate, & iussu Romani Pontificis Canonicus creatur; vtri potius, Titio, an Caio præbenda primo vacatura debeat? Respondeo cum Abbate in cap. relatum, de præbendis, numero 7. Caio deberi, non Titio. hic enim auctoritate Collegij receptus nullum ius sibi acquisiuit ad præbendam vacaturam; ille vero auctoritate Romani Pontificis admissus, ius illud habet.

Quæres, An talem Titium à Collegio receptus possit excipere contra Caum, qui litteras Pontificias impetrauit? Respondet Innocentius, in cap. relatum, citato, posse excipere litteras esse falsa narratione impetratas, quia si Romanus Pontifex de re tota certior fieret, litteras proculdubio non daret.

Sed Hostiensis, & Abbas in cap. relatum, de præbendis, oppositum sentiunt, quoniam Caius non debuit mentionem facere cum litteras Pontificias impetrauit, de Titio auctoritate Canonicorum electo, alioqui enim Canonici possent Romani Pontificis potestatem minuere, aut impedire. Item vbi non est certus numerus Canonicorum, cum moritur is, qui in Canonicum est receptus, non dicitur vacare Canonicatus, sed extingui, & cum alius recipitur loco illius, dicitur nouum ius Canonicatus creati. Abbas in cap. dilectus 2. de præbendis, n. 7. et c. dilectus, 20. sit.

Decimo queritur, an iure possint Canonici numerum præbendarum minuere? Respondeo cum Abbate in cap. cum M. Ferrariensis, de constitut. id Canonicos posse: cum enim annui præbendarum redditus non sufficiunt ad sustentandos e commode sexdecim, v. g. Canonicos, iure possunt præbendas redigere ad eum numerum Canonicorum qui ex redditibus honeste viuere queunt: In Ecclesia enim tot sunt beneficiarij instituendi, quot possunt ex illius prouentibus sustentari, cap. 1. de Institut. Et c. 1. de statu Regularium in sexto. Obijcitur, hoc minuere ipsius Ecclesiæ cultum, eo quod ex pluribus ministris fiant pauciores. Respondeo, id fieri ipsius iuris auctoritate, cuius sit cultum Ecclesiæ, & conseruare, immo etiam augere, sic etiam ministris iusta, ac debita stipendia assignare, ex quibus commoda alimenta percipiant. Si tamen numerus Canonicorum est definitus & certus, vel longissimo tempore, vel iureiurando, vel Romani Pontificis auctoritate, non possunt Canonici sua auctoritate eum numerum minuere, vel suppletur, Abbas in cap. dilectus 2. de præbendis.

Vndecimo queritur, An Canonici iure queant aliquos redditus in commune destinare, qui ultra præbendas singulis assignatas in eos distribuuntur? Respondeo cum Abbate capite citato, cum de constitutionibus, eos posse, vt ex illis totum Canonicorum Collegium onera communia sustineat: nam paratione ad cultum Ecclesiæ amplificandum, ultra præbendas sunt distributiones quotidianæ designatæ ex ipsis redditibus detractæ; & huiusmodi fructus ultra præbendas, dici solent bona communia Canonicorum, & ad mensam ipsius collegij pertinent.

Duodecimo queritur, Quod munus, & officium Canonicorum sit? Respondeo, hoc esse; in Choro preces horarias decantare, in Ecclesia sacra facere. Olim Canonici simul in eodem loco habitare consueuerant; in communi loco etiam dormire: in eodem triclinio, ad communem mensam prandere & cœnare, vt facilius, & commodius ad Dei laudes in Choro cantandas surgerent & conuenirent, & vt de moribus, & vita monerentur, vt legitur in Concilio Moguntino Canon. non. Turonensi capite 23. & Aquiligranensi primo sub Ludouico Pio Imperatore capite 117. Nec erant omnes sacris Ordinibus initiati, sed multi Clerici tantum, aut in minoribus ordinibus constituti; & Sacerdoti ipsis præposito parebant, vt patet ex Con-

cilio Agathensi tertio, capite octavo, & Laodicensi capite decimo quinto. Hinc consuetudo manavit, ac fluxit, quæ etiam nunc viget in Ecclesijs, nimirum ut Canonicorum Collegijs vnus præsit Decanus siue Præpositus, qui est totius Collegij caput. In Concilio Tridentino sessione vigesima quarta, capite duodecimo, de reformat. constitutum est, ut nemo deinceps dignitatem, Canonicatum, aut portionem recipiat, nisi qui eo ordine sacro initiatus sit, quam illa Dignitas, Præbenda, aut Portio requirit, aut in tali aetate; ut infra tempus à Iure, & ab hac sancta Synodo statutum, initiari valeat. In omnibus vero Ecclesijs Cathedralibus omnes Canonici, ac Portiones habeant annexum ordinem Presbyterij, Diaconatus, vel Subdiaconatus, Episcopus autem cum consilio Capituli designet, ac distribuatur, prout viderit expedire, quibus quisq; Ordo sacris annexus in posterum esse debeat: ita tamen, ut dimidia saltem pars Presbyteri sint, ceteri vero Diaconi, aut Subdiaconi: ubi vero consuetudo laudabilior habet, ut plures, vel omnes sint Presbyteri, omnino obseruetur. Hæc ibi habentur.

Decimotertio quaeritur, Qui Canonici dici soleant Supernumerarij? Respondeo eos intelligi, quos dixi in Canonicorum Collegium cooptari, & Canonicos creati vltra numerum certum præbendarum, & Canonicorum abque vlla præbenda ipsi statim attributa, ut docent Glossa, & Abbas, & alij in e. cum M. Ferrariensis, de consis. & c. pro illorum, cap. dilectus x. de præb.

Quæres, an his Canonici nempe Supernumerarijs distributiones quotidianæ debeantur? Hanc quaestionem supra hoc eodem capite, quaest. 5. tractaui. Et vt ibi notaui, duæ sunt opinionones; vna illis admittit ius distributiones percipiendi. Altera vero concedit. Nam Ioannes Andreas, Antonius & alij sentiunt, eum, si sit in Canonicum receptus auctoritate Canonorum, ius habere percipiendi: sic docent in e. Cum M. de consis. Si vero auctoritate Romani Pontificis recipiatur, non habere, nisi id exprefert pontifex in litteris. Abbas & alij in eo cap. cum M. Ferrariensis, absolute aiunt, eum habere huiusmodi ius. Nos vero diximus supra, hac in parte standum esse consuetudinibus, statutis & priuilegijs Ecclesiarum; quamuis reuera qui auctoritate Canonorum, vel auctoritate Papæ recipitur, non est cur non habeat ius percipiendi distributiones quotidianas, ut colligitur ex capite, pro illorum, ad finem, & capite dilectus x. ad finem de præb.

Decimo quarto quaeritur, In quibus Ecclesijs Canonici supernumerarij creati possint? Respondeo, in his in quibus est certus numerus præbendarum constitutus consuetudine, priuilegio, vel statuto, non in alijs; ut docet Panormitanus cum ceteris in cap. Cum M. Ferrariensis, de Constitutionibus, in cap. dilectus, de præbenda. Idque ea ratione probatur, quia vbi non est certus numerus Præbendarum, vel Canonicorum, si vnus aut plures recipiantur in Canonicos, ij numerum non excedunt.

Decimo quinto quaeritur, An generali Clericorum vocabulo, Canonici quoque intelligantur in Iure? Causam dubitandi dedit Romanus Pontifex, qui, ut refert Panormitanus in cap. bona memoria, primo, de postulatione Prælatorum scribens ad Canonicos Rauennates, eos absolute, & simpliciter Clericos vocat. Cardinalis in cap. prædicto censet, nomine Clericorum generali Canonicos intelligi, tum quia id colligitur ex cap. Bona memoria, citato, & ex e. per exemptionem, de priuileg. in 6. vbi significatur, Romano Pontifice alicuius Ecclesie Clericos eximente, Canonicos quoque esse exemptos intelligi: tum etiam, quia Canonicus nihil singulare habet, quo ceteris Clericis præstet, nisi id fuerit iure concessum: nã Clerici nomen, generis, & genus species suo ambitu coercet, & continet.

Sed verius mihi videtur, quod docuit Abbas, in cap. bona memoria, iam allegato, in ijs, quæ pertinent ad fauorem & gratiam, appellatione Clericorum etiam Canonicos comprehendi; in ijs vero, quæ ad odium, & poenam, non item: nam vbiunque species aliquid eximium & excellens habet, id nequaquam generis appellatione continetur. Vnde in cap. statutum, de elect. in sexto, nomine Ecclesie

parochialis non venit ecclesia parochialis, quæ dicitur Collegiata, quia vltra Parochiam Clericorum Collegium habet, & Innocent. in cap. Sedes de Rescrip. ait: Si Romanus Pontifex litteras det cõtra Titium Clericum, & quosdam alios, ea generali verborum clausula non continentur Canonici, quia sunt Clericis simplicibus digniores. Et Federicus Senensis consil. 71. tradit: Si Romanus Pontifex Cardinali priuilegium concedat, ut conferre queat beneficia iurum Clericorum, intelligitur etiam data facultas, ut det beneficia Canonorum, ad suam familiam pertinentium: Quia, inquit, in ijs quæ sunt fauoris, & gratia, nomine Clericorum Canonici quoq; significantur.

Ex quo fit, vt si Romanus Pontifex scribat episcopo, vt Titio Clerico in sua ecclesia beneficium conferat, voce beneficij non intelligatur Canonici, si in ecclesia præter Canonicos sint alij Beneficij simplices: si enim non fuerint, scribente Romano. Pont. vt Titio in certa ecclesia beneficium conferatur; tunc beneficij nomine Canonici intelligitur. Vnde in e. bona memoria, de postulat. Prælat. generali voce Clericorum veniunt quoque Canonici, quia Rom. Pont. scripsit ad Clericos Rauennatis ecclesie, quorum erat episcopus eligere, at ius eligendi episcopum, non nisi ad Canonicos pertinebat.

Decimo sexto quaeritur, an Canonicus ecclesie Cathedralis eo ipso, quod est talis ecclesie Canonicus, dignitatem quæ est beneficium ecclesiasticum, habeat? Respondeo, minime. Canonicatus enim, tantum est simplex beneficium: est tamen Canonicus omnibus alijs beneficiarijs nobilior, dignior, atque præstantior: & Canonicus Cathedralis ecclesie honore ceteris Canonicis præstat. Imo Abbas, & Cardinalis in cap. bona memoria, de postulat. Prælat. tradunt: Canonicos ecclesie Cath. cum in publicis supplicationib. incedunt, vna cum episcopo, debere præcedere Abbatibus diocesis; quia ecclesia Cathedralis est ceteris illustrior: & Canonici itidem vna cum episcopo vnam ecclesiam efficiunt. Et Dominicus in capite Quamuis §. Quamquam, de præbenda, in sexto, scribit se ita respondisse, de hac re consultum.

Sed dubiæ quaestionis est, an canonicus ecclesie Cathedralis possit delegatus esse in causis, quas Rom. Pontifex solet committere Clericis dignitate præditis, iuxta id quod habetur in cap. statutum de Rescrip. in sexto. Sed hanc quaestionem ego iam sup. in hoc cap. dissolui quaest. 2.

Decimo septimo quaeritur, an nomine Capituli Prælati, siue episcopi quoque cum Canonicis intelligatur? Respondeo cum Abbate in cap. Eam re, de Rescrip. nu. 13. minime Prælatum voce capituli intelligi: nam quamuis sit caput ecclesie, non tamen est vnus ex ijs, qui sunt ex capitulo, ut ait Glossa in Clement. in 17. de aetate, & qualitate ordin. vers. in eisdem. Pro quo facit, id quod habetur, in cap. Postulasti, de concess. præbenda, & in iure sunt diuersi Tituli, de his, quæ sunt à maiori parte capituli.

Decimo octauo quaeritur, an in eadem ecclesia possit quis Canonicatum, & dignitatem habere? hoc est quaerere, an possit quis esse Canonicus, & Archidiaconus, vel Decanus, vel Archipref. vel Prior siue Præpositus? Respondeo, iure communi non posse, quoniam duo beneficia, siue dissimilia in eadem ecclesia sine Romani Pontificis auctoritate, & indulgentia haberi nequeunt, cap. litteras, de concess. præbenda, & Doctores ibidem. At consuetudine ante Concilium Tridentinum alicubi introducendum erat, vt quis in eadem ecclesia dignitatem simul, & Canonicatum haberet: quam consuetudinem approbat Glossa in cap. 1. de Consuetudine, in sexto, in verbo. Nisi vnicum. & Glossam sequuntur Dominicus, Philippus Francus, & alij: Nam, vt constat ex cap. Eam re, de Rescrip. idem erat in eadem ecclesia Archidiaconus, & Canonicus: & ex cap. Cum in Ecclesia, præbenda, in sexto, Clementin. vltima de præbenda, patet episcopum esse simul Canonicum.

Quæres, an habens dignitatem, personatum, vel officium in cathedrali ecclesia sine canonicatu ferre possit suffragium, & sententiam in ipso Canonicorum Sena-

tu, siue Collegio, quod Capitulum vocant? Respondeo cum Abbate, quod ad consuetudinem spectat, in quibusdam Ecclesijs suffragium ferre: in alijs non item. Tota questio est de iure. Et respondet idem Auctor, Innocentium, in cap. 2. de institut. secutus, siue Canonice habentes dignitatem, personatum, vel officium, carere iure eligendi, & dicendi sententiam in capitulo. Nam, ut colligitur ex cap. Nouit. Et cap. Quanto, de ijs qua fiunt à Prelatis, Canonice, & Episcopus vnum Collegium quasi corpus efficiunt, vbi nihil dicitur de alijs, qui Canonice non habent. At privilegio, statuto, vel consuetudine, qui dignitatem citra Canonice habent, potest suffragium in Collegio Canonice ferre, ut ait Abbas.

Decimo nono quaeritur, An Titius in Ecclesia Cathedrali simul habens Canonice, & dignitatem, vel personatum, vel officium, ferat duo suffragia, & duplicatas quotidianas distributiones iure percipiat? Hanc quaestionem fuisse tractat Panormitanus, in cap. Cum olim, de sent. Et re ind. nu. 2. Et sequentibus. In primis ait, esse consuetudines Ecclesiarum seruandas: in quibusdam enim illarum, & duo suffragia; & duplicatas distributiones quotidianas percipit; alijs vero vnum tantum suffragium, & simplices distributiones. Sed roget quispiam, quid sit secundum iura dicendum? Respondet idem Panormitanus cum Federico Senensi consil. 115. alias 117. aliquando in vnum Clericum duo huiusmodi iura conuenire, ita ut quando vno munere & officio fungitur; alterum exequi & obire non possit; & tunc vna tantum ei portio deberet, verbi gratia: Canonice est etiam in eadem Ecclesia Capellanus, qui tanquam talis rem diuinam facit, & tunc in Choro diuini officij praesens esse non potest, vt Canonice, ac proinde distributiones quotidianas sibi eatenus non acquirat. Aliquando vero in eundem Clericum duo iura ita cadunt, vt vtrique simul satisfacere queat: & tunc, ait Panormitanus, huic duae portiones iure debentur, quae duobus alioqui Clericis darentur: non enim potior est ratio, cur vnam acquirat, non alteram portionem, cum idem Clericus tanquam Canonice, & tanquam dignitatem habens diuini interfit officij. Huic sententiae fauet, quod habetur in l. Titius, §. Qui Marco, ff. de annuis legat. vbi legato generali per speciem eidem factum non derogatur, quando non fit simpliciter ob eandem causam. Vt si testator legat vni libero centum, & postea legat quid annuum omnibus liberis, habebit ille annuum legatum, & centum peculiariter legata. Eidem quoque sententiae fauet Cynus, Petrus, & Bartolus, dicentes in leg. Si seruus communis, ff. de stipulation. formor. Si quis legauerit Religiosis in certo Caenobio, instituti Dominici degenibus vnicam tunicam, & Priori vnum Codicem Biblicum; Prior tanquam vnus & Religiosis tunicam habebit, & tanquam Prior Biblicum Codicem. Secus esset, si sic testator dixisset: Lego priori Biblicum Codicem, & singulis Religiosis eiusdem Conuentus vnam tunicam: tunc enim testator Priorem à numero caeterorum excepisse videretur.

Vigesimo quaeritur, An Canonice, qui non est Subdiaconus, habeat ius ferendi suffragium in collegio Canonice? Respondeo minime. Nam in Clementina. Vt ij qui, de atate, & qualitate ordinando, habetur: Vt ij, qui diuinis in Cathedralibus, vel Collegiatis, Secularibus, vel Regularibus Ecclesijs sunt mancipati officij, vel mancipabuntur in posterum, & reliqua. Et statim sequitur: Statuimus, vt nullus de cetero in huiusmodi Ecclesijs vocem in capitulo habeat, etiamsi hoc sibi ab alijs libere concedatur, nisi saltem in Subdiaconatus ordine fuerit constitutus. Idem confirmatur Concilio Tridentino sessione 22. cap. 4. Quod si contingat, dum electio fit, vel aliquid aliud, vt interfit Canonice, qui non est Subdiaconus, non ideo est irritum, quod fit: sed suffragium eius Canonice non numeratur cum alijs. Ioannes Andreas in cap. Quod gratiose, de regul. iur. in sexto. Abbas, in cap. 1. de Procurator.

Vigesimo primo quaeritur, Ius Canonice quos interdum Canonice Cardinales appellet? Sciendum est,

in Ecclesia Rauennate quosdam Canonice Cardinales appellari, alios vero non item: Glossa in cap. Pador, vngestima secunda, questione secunda, ait Canonice Rauennates per irrisionem dici Cardinales, sicut dicitur Rex Scharorum.

Sed certe probabilius videretur, quod docent alij, eos vocatos olim fuisse Canonice Cardinales, quia in ea Ecclesia erant ceteris Canonice digniores; aut quia erant Canonice principales. Nam & in Ecclesia Compostellana, vbi repositum est corpus Sancti Iacobi Apostoli, auctoritate Pontificia, quidam Canonice vocantur Cardinales, quod ij nempe soli, non alij, in altari maximo, vbi iacet sacrum Apostoli corpus, sacrificium facere, & offerre queant; ac propterea ceteris eiusdem Ecclesiae Canonice praestant honore, & dignitate.

Paulus Tertius Pontificij diplomatis auctoritate anno Domini millesimo quingentesimo quadagesimo nono; Canonice Cardinalium Rauennatum nomine abrogato, nomine eius Ecclesiae Canonice pares effecti.

Praeterea, ut constat ex cap. Pastoralis 7. quest. 1. Et cap. relatio 20. quest. 1. cap. Presbyteri distincti. 24. cap. Fratritatem, dist. 71. primarij nobiliorum Ecclesiarum Sacerdotes, & Praefules temporibus Gregorij Magni, & Gelasij I. Cardinales dicebantur.

Vigesimo secundo quaeritur, An Canonice iure communi in sua Ecclesia commorari, & residere cogatur? Respondeo, iure communi residere debere, vt suo loco fuis ostendam. Sed ante Concilium Tridentinum multum iuri communi consuetudo derogauerat. Nam alicubi, vt in Italia, erat vsu receptum, vt Canonice à suis Ecclesijs abessent, vt refertur Abbas in cap. Cum omnes, de Constit. quem morem idem Concilium sess. 24. cap. 12. de reformat. sustulit, & abrogauit.

Vigesimo tertio quaeritur, An Canonice possit aliud beneficium simul habere auctoritate, & indulgentia Episcopi? Respondeo, ante Concilium Tridentinum etiam fuisse consuetudine introductum, vt posset Episcopus eidem Clerico in diuersis Ecclesijs Canonice, & Praestimoniale, vel aliud quodlibet simplex beneficium, quod residendam minime requirit, sua auctoritate conferre. At vero Concilium Tridentinum sess. 24. cap. 17. de reformat. constituit, vt Episcopus vni Clerico habenti beneficium, quod ad vitam eius commode sustentandam sufficiat, aliud, quamuis simplex dare non possit. Si quis item vnum habeat Canonice, seu beneficium simplex, alium Canonice, vel beneficium simplex in eadem Ecclesia, siue Romani Pontificis auctoritate habere non potest, cap. litteras, de concess. praebenda; siue alterum beneficium sufficiat, siue secus: ratio est, quia duo beneficia sub eodem recto, vt Canonice & iura loquuntur, hoc est, Ecclesia, siue Romani Pontificis consensu haberi nequeunt. Nec vnus & idem in diuersis Ecclesijs potest esse Canonice, quoniam ex iure communi, & Concilio Tridentino Canonice in sua Ecclesia commorari, ac residere debet: nec item Canonice potest in alia Ecclesia obtinere beneficium aliud simplex, quod residendam postulet. Potest tamen Episcopus Canonice conferre beneficium simplex in alia Ecclesia, quod residendam non requirit, si neutrum per se sufficiat ei commodum victum & cultum praebere.

Quando, & quomodo, & coram quibus Canonice Fidei professionem emittere debeat, An in Ecclesia per substitutum sibi Clericum seruire queat, & quomodo in choro stare, & cantare iure cogatur, alibi dicam.